Aluehallintovirasto
Etelä-Suomi
Työsuojelun vastuualue

Lausunto
Dnro ESAVI/8066/2022

7.3.2022

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
TyV@eduskunta.fi

Viite
Lausuntopyyntönne 24.2.2022

VNS 10/2021 vp Valtioneuvoston ihmisoikeuspoliittinen selonteko

Lausunto

Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue (jäljempänä työsuojeluviranomainen) lausuu Valtioneuvoston ihmisoikeuspoliittisen selonteon (VNS 10/2022 vp) johdosta seuraavaa:

Vaikka selontekoon ei rakenteensa johdosta ole erikseen kirjattu erityisesti työelämää koskevaa lukua, tunnistaa työsuojeluviranomainen useita selonteossa esille nostettuja teemoja myös työelämässä viime vuosina esille nousseina (vihapuhe verkkoympäristöissä, digitalisaation vaikutukset, saavutettavuus jne.).

Työsuojeluviranomaisten toimivallan piiriin selonteon alaisista asioista kuuluvat työelämän syrjintäasiat, sekä yhdenvertaisuuden edistämisen työnantajavelvoitteet. Molempien osalta on viime vuosien aikana tapahtunut kehitystä, niin sääntelevän lainsäädännön, kuin työsuojeluviranomaisten valvontatoimien toteuttamisenkin osalta. Vuoden 2015 yhdenvertaisuuslaki on paraikaa osittaisen uudistuksen kohteena, ja tarkoituksena on selkiyttää työsuojeluviranomaisten ja yhdenvertaisuusvaltuutetun työnjakoa työelämän yhdenvertaisuuskysymyksissä, säilyttäen kuitenkin varsinaisen valvontatoimivallan ko. asioissa työsuojeluviranomaisilla. Koska työelämän yhdenvertaisuus- ja syrjintäasioita on mahdoton tarkastella muista työelämän kysymyksistä (sekä ohjaavasta työlainsäädännöstä) irrallisina asioina, on johdonmukaista, että myös näiden asioiden valvontatoimivalta säilyy työsuojeluviranomaisilla.

Syrjinnän kieltoa sekä yhdenvertaisuuden edistämistä koskevan tarkastus- ja valvontatoimintansa lisäksi työsuojeluviranomaiset ovat viime vuosien aikana kehittäneet myös näihin aiheisiin liittyvää

muuta vaikuttamis- ja tiedottamistoimintaa. Selonteossa kuvatun mukaisesti myös tässä toiminnassa työsuojeluviranomaiset ovat tunnistaneet syrjintäkysymysten moninaisuuden ja erilaiset ilmenemismuodot. Näin ollen vaikuttamistoimien viranomaistoiminnassa tulee olla joustavia ja erilaisiin tilanteisiin ja kohderyhmiin soveltuvia.

Edellä kuvattu huomioon ottaen työsuojeluviranomainen haluaa huomauttaa myös sillä olevan rooli ihmis- ja perusoikeuksien toteutumisen edistämisessä toimivaltaansa kuuluvissa työelämäkysymyksissä – selonteon luvussa 8 kuvattujen toimijoiden lisäksi.

Johtaja Eerik Tarnaala